

- 11) Een zeer leesbare inleiding op de geschiedenis van het Vaticaanse archief biedt: M.L.AMBROSINI en M.WILLIS, *The secret archives of the Vatican*, Londen 1970.
- 12) Zie naast PASZTOR, *Guida...* ook diens artikel "Per la storia della Segreteria di Stato nell' ottocento: la riforma del 1816". *Mélanges Eugène Tisserant*, dl.V, Vaticaanstad 1964, 209-272. Pásztor's herhaaldelijk aangekondigde monografie over de Staatssecretarie in de negentiende eeuw is jammer genoeg nog steeds niet verschenen.
- 13) Vgl. J.D.M.CORNELISSEN, "Brieven betreffende het herstel der bisschoppelijke hiërarchie in Nederland berustende in het archief van het Fransche gezantschap bij den H. Stoel". *Med. Ned. Hist. Inst. te Rome*, 2e r. 1 (1931), 170-204.
- 14) In zijn artikel over de reorganisatie van de Staatssecretarie (vgl. hierboven noot 12) geeft Pásztor daarvan een aantal voorbeelden (247-253). Hier vindt men ook een volledig overzicht van de rubrieken 1-300 (242-247).
- 15) Het materiaal in jaarfascikels kan worden geciteerd als: *SS. rubr....*, 18..; voor het overige materiaal is het beter hieraan het nummer van de *busta* en eventuele onderverdeling daarin aan te geven, b.v. *SS. rubr. 256, 1831 (Est. 506/5)*.
- 16) Zo bevatten b.v. *SS. Spogli-Capaccini* (internuntius in Nederland 1829-1831 en 1841) een flinke bundel correspondentie met zijn opvolger Antonucci uit de jaren 1831-1832.
- 17) De resoluties en decreten gedrukt in de *Thesaurus resolutionum Sacrae Congregationis Concilii*.
- 18) Nuttig hulpmiddel daarbij is G.DE MARCHI, *Le nunziature apostoliche dal 1800 al 1956*, Rome 1957. Hier vindt men een volledig overzicht van de bezetting van alle posten.
- 19) Vgl. hierboven noot 9.
- 20) Zie: P.M. VERHOOFSTAD, *Inventaris van de archieven gevormd door de besturen van het bisdom van Haarlem, 1559-1853*, IJmuiden z.j., inv. nrs 492-668.